

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY of OULU

MAANTIETEEN LAITOKSEN LAATUKÄSIKIRJA – OSA I

LAITOKSEN TOIMINTA, VISIO JA STRATEGISET TOIMENPITEET

Maantieteen laitos

Oulun yliopistossa maantieteen opetus aloitettiin yliopiston toiminnan alkaessa vuonna 1959. Vuodesta 1980 lähtien laitos on sijainnut Linnanmaan yliopistoalueella.

Laitoksen tutkimus- ja opetustyö on jakautunut perinteisesti *luonnonmaantieteeseen, alue- ja kulttuurimaantieteeseen, matkailumaantieteeseen, geoinformatiikkaan ja suunnittelumaantieteeseen*. Tutkimusten kohteina ovat eri maantieteelliset tasot, ilmiöt ja niiden vuorovaikutus paikallistasolta globaalille tasolle.

Maantieteen laitoksen toiminta ja tehtävät tukevat Oulun yliopiston strategiaa. *Oulun yliopiston strategian 2007–2009* mukaisesti laitoksen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta, sivistystä ja kulttuuria, vahvistaa kansallista kilpailukykyä ja hyvinvointia edistävää osaamista sekä turvata korkeasti koulutetun työvoiman ja tutkijakunnan saatavuus vaikutusalueellaan.

Laitoksen toimintaa ja johtamista ohjaavat Oulun yliopiston strategiassa määritellyt arvot, joita ovat yhteisöllisyys, edelläkävijäisyys ja kumppanuus. Keskinäinen yhteisöllisyys näkyy opiskelijoiden, henkilökunnan ja johdon välisenä avoimen vuorovaikutussuhteena. Edelläkävijänä laitoksella on vahva asema opetuksen ja tiedeellisen toiminnan kehittämisessä. Laitos toimii avoimesti muun yhteiskunnan suuntaan ja tekee vuorovaikutteista yhteistyötä useiden eri toimijoiden kanssa.

Laitoksen missio

Maantieteen laitoksen tehtävänä on tuottaa arvostettua sekä kansainvälisesti ja kansallisesti merkittävää akateemista tutkimusta ja toteuttaa korkealaatuista opetusta. Tehtävänä on toimia kiinteästi osana muuta yhteiskuntaa.

Laitoksen visio

Vuonna 2013 laitos on huippututkimuksen ja -opetuksen yksikkö, Suomen paras ydinalueillaan ja kansainvälisesti tunnetuin suomalainen maantieteen laitos. Laitoksen ydinaloilla osaaminen on maailman huippua. Laitos kykenee nopeasti reagoimaan jatkuvasti muuttuvan suomalaisen yhteiskunnan, Euroopan unionin, globalisaation ja ympäristön muutoksen haasteisiin. Yhteistyösuhteet ympäröivän yhteiskunnan kanssa ovat tiiviit sekä opetuksen että tutkimuksen suhteen ja tutkimuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus on merkittävää.

Toimenpiteet

Maantieteen laitoksen tavoitteet ja toimenpiteet tukevat Oulun yliopiston strategiaa ja tiedekunnan strategiaa suuntaviivoja. Maantieteen laitoksen toimintaa ohjaavat seuraavat toimenpiteet tavoitetilän (VISIO 2013) toteuttamiseksi:

Tutkimus

- Tutkimuksen perustan muodostavat korkealuokkainen ja pitkäjänteinen empiirinen, kokeellinen ja teoreettinen perustutkimus
- Soveltava tutkimus on kohdennettua perustutkimusta, jonka tutkimuskysymykset nousevat erityisesti yliopiston painoalojen ja yhteiskunnan tarpeista
- Muodostetaan tutkijoiden toimintaa yhdistäväksi tutkimusteemaksi "Alueellinen muutos" (Regional Transformation). Se fokusoii tutkimustoimintaa, vahvistaa tieteiden välistä tutkimusta sekä integroi tutkimusta ja opetusta vuorovaikutteisemmaksi kokonaisuudeksi
- Laitoksen tutkijoiden asiantuntemusta käytetään aiempaa tehokkaammin hyödyksi
- Tutkimustulokset julkaistaan ensisijaisesti tutkimusalojen johtavissa kansainvälisissä referoituissa ISI-kategorian julkaisusarjoissa
- Suuri osa väitöskirjoista julkaistaan englanniksi. Valtaosa väitöskirjoista julkaistaan artikkeliväitöskirjoina
- Kansainvälistymistä tuetaan voimakkaasti, esimerkiksi vierailu- ja vierailijatuon kautta sekä kannustamalla tutkijavaihtoon
- Pyritään aiempaa aktiivisempaan rooliin tutkijakouluissa. Vahvistetaan yhteyksiä kansainvälisiin tutkijakouluihin
- Opiskelijoita rekrytoidaan jatko-opintoihin innostamiseksi ja tutkijaurajärjestelmän kehittämiseksi ns. tutkijalinjan avulla laitoksen tutkimusprojekteihin
- Verkostoidutaan sekä sisäisesti, laitoksen sisällä ja muiden yksiköiden kanssa, että ulkoisesti kansainvälisesti ja kansallisesti
- Rahoitusta haetaan aktiivisesti, kohteina muun muassa SA, TEKES, EU, säätiöt, ministeriöt, Oulun yliopiston oma rahoitus sekä kansalliset tutkijakoulut
- Laitoksen toimintarahasta varataan viimeistelyapurahoja jatko-opiskelijoiden haettavaksi FT-tutkinnon loppuun saattamiseksi sekä lyhyitä apurahoja merkittävien post doc - tutkimushankkeiden valmisteluun
- Tutkimuksen laatua tullaan mittaamaan vuoden välein laadun ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi

Koulutus

- Vahvistetaan opetuksen ja tutkimuksen integroitumista. Opetus perustuu laitoksella tehtävään kansainvälisesti ja kansallisesti näkyvään ja arvostettuun tutkimukseen. Samalla varmistetaan opetuksen laatu ja tiedelähtöisyys ja motivoidaan opiskelijoita
- Kannustetaan opetushenkilöstöä ja opiskelijoita opettaja-/opiskelijavaihtoon

- Kehitetään englanninkielistä opetusta ja mahdollisuuksien mukaan kansainvälisten asiantuntijoiden vierailuluentojen osuutta opetuksessa
- Huomioidaan opetuksen kehittämisessä työelämän vaatimukset. Kerätään tietoa mm. alumnipäivillä ja hyödynnetään työmarkkina-, sijoittumis- ja urapalautteita
- Kannustetaan opiskelijoita hakeutumaan harjoitteluun ja tekemään lopputyö yhteistyössä työelämän kanssa
- Opiskelijoilla on suuri valinnanvapaus tutkinnon sisällössä ja opintojen ydinosaamista tukevia ja laajentavia valintoja tuetaan, koska ne mahdollistavat joustavan integroitumisen uusille työmarkkinoille
- Vahvistetaan edelleen koulutuksen monitieteisyyttä
- Vahvistetaan koulutuksen imagoa muun muassa tiedotusvälineiden kautta, päivittämällä esittelymateriaalia ja abipäivien yhteydessä
- Kehitetään opetustyön arvostusta ja palkitaan opiskelijoiden äänestämä vuoden opettaja
- Pyritään siihen, että kaikki pääaineopiskelijat valmistuvat ja valtaosa heistä valmistuu alle 5,5 vuodessa
- Tehdään kansallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä oppikirjoja, osallistutaan oppikirjaprojekteihin ja tuotetaan runsaasti omaa ajankohtaista oppimateriaalia (mm. oma opetusmonistesarja)
- Koulutuksessa ovat käytössä uusimmat menetelmät ja uusien tietojen varmistaminen oppimisympäristön laatu (tietotekniikka yms.)
- Opetuksessa jatketaan kansallista verkottumista (mm. MAVY, FIUGINET, RS) ja tuetaan opetuksen kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä
- Kehitetään edelleen monipuolisia opetus- ja tenttimuotoja
- Koulutuksella annetaan IT- ja TVT-oppimisvalmiudet, opettajia kannustetaan uusien vuorovaikutteisten opetusmuotojen toteuttamiseen
- Koulutuksen laatua arvioidaan vuosittain ja sitä kehitetään jatkuvasti ennen kaikkea OKTR:n toiminnassa
- Järjestetään vuosittain palautepäivät, jossa käsitellään palautteet ja laadun arviointi

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

- Yhteiskunnalliseen vuorovaikutustehtävään kytetään kansallinen ja kansainvälinen julkaiseminen, osoituksena tehtävään oleellisesti liittyvästä tutkimuksen laadun mittaamisesta
- Tehdään alueellisesti ja yhteiskunnallisesti merkittävää tutkimusta
- Lisätään näkyvyyttä asiantuntijoina tiedotusvälineissä ja huolehditaan aktiivisesta näkyvyydestä kansallisen, maakunnallisen ja paikallisen aluekehittämisen kannalta
- Opetuksessa jatketaan kansallista verkottumista
- Kannustetaan opiskelijoita hakeutumaan harjoitteluun ja lopputyön tekemiseen yhteistyössä työelämän kanssa
- Toteutetaan opetustoimintaa yhteiskunnallisesti ja alueellisesti vaikuttavasti
- Järjestetään vuosittain Alumnipäivät
- Tuetaan opetuksen ja tutkimuksen kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä

Resurssit

- Kehitetään henkilöstön osaamista kannustamalla henkilöstöä koulutuksiin
- Henkilörakenne suunnitellaan vuoden välein ja rekrytoinnit toteutetaan suunnitelmaan pohjaten
- Kehityskeskusteluissa käsitellään henkilöstön osaamista ja osaamistarpeita
- Huolehditaan, että laitoksen toimintaympäristö on opettajien, tutkijoiden ja opiskelijoiden ja muun henkilökunnan kannalta motivoiva, innostava ja viihtyisä
- Tasa-arvosuunnitelma ohjaa laitoksen toiminnan järjestämistä
- Rahoitusta haetaan tutkimustyöhön aktiivisesti